

EHEAROME2020

Комунике министара из Рима

АНЕКС III

EUROPEAN
Higher Education Area

bologna
process

ITALIAN BFUG SECRETARIAT
2018-2020

Translated within the Erasmus+ project “[IN-GLOBAL Enhancing Knowledge of the EHEA and Global Dialogue](#)” in 2023.

The original version of the Rome Communiqué and its annexes are available on the website of the European Higher Education Area:

<https://ehea.info/page-ministerial-conference-rome-2020>

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Препоруке државним телима за унапређење учења и наставе у високом образовању у Европском простору високог образовања (EHEA)

Припремила БФУГ саветодавна група 2 о учењу и настави

У комунике-у министара из Париза 2018. године, министри су најавили додавање „сарадње у иновативним праксама учења и наставе као још једног обележја EHEA-е“.

У ту сврху, министрима и националним властима се предлажу садашње препоруке за предузимање мера, у циљу унапређења сарадње и партнерства унутар и између европских система високог образовања.

Препоруке у потпуности поштују фундаменталне вредности EHEA-е, које су недавно изражене у комунике-у из Париза од 24. до 25. маја 2018. године, које гласи: „Академска слобода и интегритет, институционална аутономија, учешће студената и особља у управљању високим образовањем и јавна одговорност високо образовање чине окосницу EHEA-е.“

Контекст здравствене кризе изазване Цовидом-19, додатно наглашава важност препорука Групе у неколико погледа. Посебно су релевантне оне о потреби педагошке иновације, даљег развоја онлајн образовања и отворених образовних ресурса, као и препоруке о јачању везе између образовног истраживања и наставе.

Препоруке које су резимирани у наставку структуриране су око потребе за учењем које је усмерено на студента, унапређења наставе и свеобухватној важности националног и међународног дијалога који укључује све заинтересоване стране. Ове три теме су међусобно повезане и подједнако важне.

Препоруке такође наглашавају круцијални значај јачања болоњских алата, посебно Европског система преноса и прикупљања бодова (ЕЦТС), како би се указало на постигнуте исходе и радно оптерећење повезано с њима, као и друге кључне обавезе из Болоње. Органи јавне власти надлежни за високо образовање треба да:

1. Обезбеде да учење усмерено на ученика постане стварност, тако што ће:

подржавати институције високог образовања у њиховим напорима да започну или одрже структурирани дијалог о иновацијама и унапређењу учења и наставе, укључујући студенте, професоре и релевантне спољне заинтересоване стране. Питања која се обрађују треба да укључују развој наставних планова и програма, исхода учења, процену и осигурање квалитета, уз разматрање вештина потребних за суочавање са садашњим и будућим изазовима друштва;

промовисати развој „меких“ вештина, као и вештина неопходних за просвећеног грађанина 21. века, како би разумео изазове сложеног света и поштовао друге и околину;

истраживати начине да се стимулише прекогранична размена добрих пракси за подршку унапређењу квалитетног учења и наставе, са нагласком на активне методе;

створити подстицајно окружење, како у погледу финансирања тако и у погледу регулативе, које омогућава институцијама високог образовања да прилагоде пружање образовања потребама различитих типова ученика (целоживотни студенти, ванредни студенти, студенти из недовољно заступљених и угрожених група) те да изграде културу за једнакост и инклузију. Ово укључује

стварање флексибилних путева учења (укључујући микроквалификације) на институционалним, националним нивоима и широм ЕХЕА-е, као и да се истраже могућности које нуде дигиталне технологије за остваривање тог циља;

подстицати и подржавати развој и имплементацију националних и институционалних стратегија и приступа за отворено образовање и коришћење отворених образовних ресурса;

стимулисати студенте да буду мобилни изван унапред дефинисаних споразума између универзитета.

2. Подстићу континуирано унапређење наставе, тако што ће:

промовисати оснивање образовних тимова укључујући професоре и особље одговорно за помоћ или обуку у њиховим мисијама (институционални и/или међуинституционални тимови);

пружити подршку високошколским установама у унапређењу континуираног стручног усавршавања (ЦПД) професора и (прекограничној) размени добрих пракси. Међуинституционалне мере за развој особља и стварање кооперативних националних структура могу се сматрати начинима за унапређење континуираног стручног усавршавања;

пружити подршку високошколским установама у стварању одрживог и подстицајног окружења на институционалном и националном нивоу за трансформацију, посебно дигиталну, квалитетне наставе и учења. Такво окружење треба да се створи у сарадњи са особљем одговорним за наставу, а укључивало би систем са пристојним условима рада и подношљивим оптерећењем наставе, као и атрактивним могућностима за рад;

обезбедити, у сарадњи са високошколским установама (од којих се очекује да укључе све оне који су одговорни за наставу), структурне мере како би се омогућила једнака вредност наставе и истраживања. Ако је потребно, треба ревидирати академске каријере како би се осигурало боље признање за подучавање у академским каријерама;

истражити, у сарадњи са високошколским институцијама, начине за неговање нових и иновативних метода наставе, са фокусом на интер- и мултидисциплинарни приступе, учење и подучавање засновано на истраживању, одговарајућу употребу аналитике учења и отворено образовање, између осталих иновативних приступа.

3. Ојачају капацитете високошколских институција и система за унапређење учења и наставе, тако што ће:

да укључи унапређење учења и наставе у националне стратегије и приступе високог образовања. Осмишљавање и имплементација таквих стратегија и приступа треба да послужи као основа за структурирани и континуирани дијалог са високошколским институцијама и другим заинтересованим странама у заједници која учи и подучава;

подржати стратешки развој и иновативни капацитет учења и наставе на националном и институционалном нивоу, кроз емпиријска истраживања образовања, пројекте и пилот пројекте, као и кроз прикупљање и коришћење података о образовању, уз поштовање приватности података;

истражити начине да се стимулише и подржи прекогранична размена добре праксе на националном нивоу и широм ЕХЕА-е, на пример са платформама за размену и сарадњу;

доделити одговарајућа и стабилна средства и ресурсе те усвојити регулаторне оквири који одговарају сврси када је то потребно, како би се високошколским установама омогућио развој иновативних и висококвалитетних окружења за наставу и учење.

Од Групе за праћење Болоњског процеса, у наредном плану рада, тражи се да подржи имплементацију препорука о учењу и подучавању у циљу постизања заједничког напретка у Европском простору високог образовања (ЕХЕА) и да извештава о резултатима у оквиру Извештаја о имплементацији Болоњског процеса за 2024. годину.

**Co-funded by
the European Union**

This translation is co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

